

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06605/2017-ERU

V Praze dne 9. června 2017

Č. j. 06605-3/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v příkazním řízení podle ust. § 87 téhož zákona, vedeném pod sp. zn. OSR-06605/2017-ERU s obviněnými z přestupku, kterými jsou

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona), rozhodl

takto:

- I. a) obviněný z přestupku, pan [REDAKCE] (dále též „obviněný z přestupku [REDAKCE]“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Podhorní Újezd u domu č. p. [REDAKCE] v postavení objednatele zemních prací řídil zemní práce,
- b) obviněný z přestupku, pan [REDAKCE] (dále též „obviněný z přestupku [REDAKCE]“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Podhorní Újezd u domu č. p. [REDAKCE] v ochranném pásmu plynárenského zařízení bez toho, že by znal přesné uložení tohoto zařízení, prováděl zemní práce,
- při kterých došlo dne 11. září 2016 k poškození plynovodní přípojky PE Dn 32 (dále jen „plynárenské zařízení“) strojním mechanismem (pásový bagr zn. Pel-Job s hydraulickým vrtákem), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **z nedbalosti dopustili přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.**
- II. Dle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona
- a) obviněnému z přestupku [REDAKCE] ukládá pokuta ve výši 5 000 Kč (slovy: pět tisíc korun českých),
- b) obviněnému z přestupku [REDAKCE] ukládá pokuta ve výši 5 000 Kč (slovy: pět tisíc korun českých),

z nichž každá je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol

- a) 22517 pro obviněného z přestupku [REDACTED] a
- b) 22617 pro obviněného z přestupku [REDACTED]

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona bylo dne 11. listopadu 2016 Městským úřadem Hořice, odborem správním – úsekem přestupků společně se spisovým materiálem postoupeno k projednání oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, obvodního oddělení Hořice č. j. [REDACTED] o přestupku, kterého se měli obviněný z přestupku [REDACTED] a obviněný z přestupku [REDACTED] dopustit tím, že dne 11. září 2016 při provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Podhorní Újezd, u nemovitosti č. p. [REDACTED], poškodili plynárenské zařízení.

Po prostudování podkladů obsažených ve spisovém materiálu Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustili obvinění z přestupku a že jsou dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto přistoupil v souladu s ust. § 87 zákona o přestupcích k vydání příkazu.

II. Popis skutkového stavu

V rámci správního řízení ze spisového materiálu Policie ČR bylo zjištěno, že zemní práce spočívající v hloubení jam pro sloupky oplocení u nemovitosti č. p. [REDACTED] v obci Podhorní Újezd, prováděl obviněný z přestupku [REDACTED], vlastník nemovitosti, společně s obviněným z přestupku [REDACTED], obsluhou bagru. Obviněný z přestupku [REDACTED] prováděl práce pro obviněného z přestupku [REDACTED] formou sousedské výpomoci.

Před zahájením zemních prací stavebník nezajistil vytyčení trasy plynárenského zařízení v terénu a obsluha zemního stroje započala s výkopy prostřednictvím zemního stroje, aniž by znala přesné uložení plynárenského zařízení.

Policie ČR provedla v místě šetření, při kterém zjistila, že majitel domu č. p. [REDACTED] v Podhorním Újezdu prováděl výkopové práce, když pro něj bagrista [REDACTED] pomocí hydraulického vrtáku hloubil jámy pro sloupky plotu okolo nemovitosti č. p. [REDACTED]. Ani vlastník nemovitosti, ani sjednaná obsluha bagru, si nenechali vytyčit trasu plynárenského zařízení, přestože se u nemovitosti č. p. [REDACTED] nachází hlavní uzávěr plynu, a oba obvinění tedy museli vědět, že se práce provádějí v blízkosti plynárenského zařízení. K poškození plynárenského zařízení došlo ve vzdálenosti 250 cm od hlavního uzávěru plynu. Obviněný z přestupku [REDACTED] se domníval, že plynárenské zařízení musí být uloženo v hloubce větší než 80 cm a on neměl v úmyslu hloubit otvory do takové hloubky, proto o vytyčení plynárenského zařízení nežádal. Obviněný z přestupku [REDACTED] se též domníval, že plynárenské

zařízení by mělo být uloženo v hloubce nejméně 80 cm, a nepředpokládal, že by u hlavního uzávěru plynu mohl narazit na plynárenské zařízení uložené v mělčí vrstvě.

Poté, co asi v 11:20 hodin dne 11. září 2016 ve vzdálenosti 250 cm od hlavního uzávěru plynu u nemovitosti č. p. ■■■, narazili na plynovodní přípojku, z níž začal ihned unikat plyn, obvinění z přestupku společně začali hledat hlavní plynový uzávěr a když ho našli, společnými silami ho uzavřeli.

Z fotodokumentace pořízené Policií ČR je patrné, že poškozená plynovodní přípojka se nacházela ve vzdálenosti 250 cm od hlavního uzávěru plynu k nemovitosti č. p. ■■■ a byla opatřena ochrannou fólií žluté barvy.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle vyjádření společnosti GasNet, s.r.o., k úniku plynu do ovzduší v množství 122 m³ a k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly podle vyjádření založeného do spisu pod č. j. 13270-3/2017-ERU uhrazeny. Ve svém vyjádření obviněný z přestupku ■■■ uvedl, že obviněný z přestupku ■■■ ho během vrtání jam pro sloupky upozornil, že „tam někde bude plyn“, na což obviněný z přestupku ■■■ nereagoval. Obviněný z přestupku ■■■ považoval obviněného z přestupku ■■■ za odborníka, který ví, v jaké hloubce je plynárenské zařízení uloženo, a protože obviněný z přestupku ■■■ se domníval, že v hloubce 100 až 130 cm, pokračovali ve vrtání, dokud nezjistili, že uniká plyn. Obviněný z přestupku ■■■ dále uvedl, že dodatečně si vzpomněl, že před rokem při úpravě terénu odebrali cca 10 až 20 cm zeminy.

III. Právní hodnocení

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V přestupkovém právu se přitom rozlišuje zavinění úmyslné a nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Dle ust. § 4 odst. 1 zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrožit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrožit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

Ze spisového materiálu vyplývá, že obvinění z přestupku nejednali úmyslně. Jejich úmyslem zajisté nebylo poškození plynárenského zařízení, ale zhotovení jam pro sloupky oplocení.

V řízení bylo prokázáno, že žádný z obviněných z přestupku před zahájením zemních prací nepožádal správce plynárenského zařízení o vytyčení polohy tohoto zařízení v terénu, ani přesnou polohu a hloubku uložení nezjistil jiným způsobem. Jednání obviněných z přestupku tak nenese znaky vědomé nedbalosti.

Správní orgán se proto zabýval posuzováním otázky, zda obvinění z přestupku, ačkoliv nevěděli, že svým jednáním mohou porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měli a mohli.

Ze spisového však materiálu vyplývá, že vzhledem ke vzdálenosti 250 cm od hlavního uzávěru plynu obvinění z přestupku věděli, že zemní práce provádí v blízkosti plynárenského zařízení.

Obviněným z přestupku je bezpochyby známo, že je věcí toho, kdo hodlá provádět jakoukoliv stavební činnost, včetně zemních prací, aby si zjistil, zda při jeho činnosti může dojít ke střetu se zařízeními technické infrastruktury, a požádal vlastníka o poskytnutí údaje o jejich poloze, o stanovení podmínek ochrany a o další údaje nezbytné pro provádění stavební činnosti. Obvinění z přestupku však tuto skutečnost nerespektovali, spolehli se na svou úvahu, že ke střetu se zařízeními technické infrastruktury při jejich činnosti nedojde, a tyto své závěry si nijak neověřili. V případě plynárenských zařízení jsou přitom informace o jejich existenci jednoduše dostupné prostřednictvím internetu a každý z obviněných z přestupku si tak mohl jednoduše ověřit alespoň to, kde se v blízkosti prací plynárenská zařízení nacházejí.

Obviněný z přestupku [REDAKCE] naopak začal ihned provádět zemní práce strojním způsobem, aniž se před tím ujistil o jeho skutečné poloze a hloubce uložení. Obvinění z přestupku v podstatě neprovedli žádná opatření k tomu, aby případnému poškození středotlakého plynovodu PE Dn 32 zamezili. Jelikož následně k poškození tohoto plynovodu došlo, navíc při provádění zemních prací prostřednictvím strojního mechanismu (pásový bagr zn. Pel-Job s hydraulickým vrtákem), je z těchto okolností zřejmé, že obvinění z přestupku zasáhli do ochranného pásma plynárenského zařízení, přičemž nepostupovali s náležitou opatrností a svou činnost neprováděli takovým způsobem, aby plynovodní přípojku PE Dn 32 nepoškodili.

I kdyby obvinění z přestupku o této zákonné povinnosti nevěděli, nic to nemění na tom, že o ní vědět mohli a měli. Je totiž potřeba poukázat na to, že platí obecná zásada *ignorantia legis neminem excusat*, tedy neznalost práva neomlouvá. V posuzovaném případě platí tato zásada tím spíše, že se jedná v podstatě o běžnou zákonnou povinnost, která se dotýká téměř každé činnosti prováděné v blízkosti v podstatě jakéhokoliv typu technické infrastruktury. Nejedná se tedy o pravidlo natolik výjimečné, aby jej bylo možno považovat za pravidlo natolik specifické a náročné na interpretaci, že je známé a pochopitelné pouze osobám vysoce kvalifikovaným a znalým zvláštních zákonných procedur. Nadto správní orgán z veřejné části živnostenského rejstříku zjistil, že obviněný z přestupku [REDAKCE] je veden jako podnikající fyzická osoba s předmětem podnikání Přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti, takže mu postup před a při provádění zemních prací musel být znám.

Správní orgán se dále zabýval tvrzením obviněných z přestupku, že poškozené plynárenské zařízení nebylo uloženo v jimi předpokládané hloubce 100 až 130 cm, přičemž obviněný z přestupku [REDAKCE] uvedl, že rok předtím při terénních úpravách došlo ke snížení úrovně terénu o 10 až 20 cm. Správní orgán k tomu uvádí, že k poškození plynárenského zařízení činností prováděnou obviněným z přestupku došlo proto, že obvinění z přestupku prováděli tuto činnost, aniž by se ujistili o existenci plynárenského zařízení. Tato skutečnost byla hlavní příčinou jeho poškození, nikoliv jeho stavebně technické provedení, které navíc bylo nepříznivě ovlivněno předchozími úpravami terénu.

Vzhledem k výše uvedenému je tak zřejmé, že jednání obou obviněných z přestupku naplňuje znaky nevědomé nedbalosti.

Správní orgán dále posoudil zavinění přestupku a došel k závěru, že vina obou obviněných z přestupku je stejná, neboť obviněný z přestupku [REDAKCE] jako stavebník, který si na provedení prací neobjednal odbornou firmu podnikající v oboru, ale tzv. sousedskou výpomoc, měl obstarat všechny potřebné dokumenty pro provedení prací, pokud si výslovně nesjednal, že tyto dokumenty obstará někdo za něho. Naproti tomu obviněný z přestupku [REDAKCE] je veden jako podnikající fyzická osoba s předmětem podnikání Přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti, a znalosti, které z oboru má, měl uplatnit i při sousedské výpomoci a vytyčení plynárenského zařízení před zahájením prací vyžadovat.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona energetického zákona se dopustí fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci řízení o přestupku se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Znakem skutkové podstaty přestupku je v projednávaném případě poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě vyjádření samotných obviněných z přestupku a ze získaných podkladů pochyb o tom, že to byli právě obviněný z přestupku [REDAKCE] a obviněný z přestupku [REDAKCE], kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení z podkladů ve spise nebylo zjištěno, že obvinění z přestupku věděli, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Správní orgán však v rámci řízení zjistil, že vlastní existence plynárenského zařízení byla nebo měla být obviněným z přestupku známa, obvinění z přestupku přesto neodůvodněně spoléhali na to, že svou činností do ochranného pásma plynárenského zařízení nezasáhnou.

V rámci příkazního řízení rovněž bylo zjištěno, že obvinění z přestupku při vlastním poškození plynárenského zařízení prováděli zemní práce v ochranném pásmu prostřednictvím

nástroje s pneumatickým pohonem. Je tedy zřejmé, že obvinění z přestupku při své činnosti nepostupovali s náležitou obezřetností a opatrností, aby k poškození plynárenského zařízení nemohlo dojít.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že obvinění z přestupku svým jednáním porušili ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona. Správní orgán má za to, že jednání obviněných z přestupku naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jejich jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy.

Lze tak uzavřít, že obvinění z přestupku jsou odpovědni za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

Podle ust. § 57 odst. 2 zákona o přestupcích se proti všem pachatelům, jejichž přestupky spolu souvisejí a jsou projednávány tímž orgánem, koná společné řízení. Vzhledem k tomu, že k poškození plynárenského zařízení došlo v důsledku činnosti obou obviněných z přestupku, správní orgán vedl řízení ve věci obou obviněných z přestupku společně.

IV. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ustanovení § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, propadnutí věci nebo zákazu pobytu. Sankci lze přitom za podmínek stanovených zákonem uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 100 000 Kč. V souladu s ust. § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

V řízení bylo prokázáno, že obviněný z přestupku [REDAKCE] ani obviněný z přestupku [REDAKCE] nepožádali o stanovisko správce plynárenských zařízení k činnosti v ochranném pásmu ani nepožádali o vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Tuto skutečnost správní orgán považuje za okolnost, která závažnost přestupku zvyšuje.

K poškození plynárenského zařízení došlo prostřednictvím nástroje s hydraulickým pohonem. Tuto skutečnost správní orgán také považuje za okolnost, která závažnost přestupku zvyšuje.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu) přestupku byly v tomto konkrétním případě méně významné a závažnost

spáchaného přestupku lze z tohoto pohledu proto hodnotit jako nízkou.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán bezprostřední snahu obviněných z přestupku zabránit většímu úniku plynu, stejně jako snahu o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy.

Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zejména zohlednil, že žádný z obviněných z přestupku není evidován v rámci žádného jiného řízení o přestupku za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a oba tak porušili právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu pouze ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání fyzické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na obviněného z přestupku likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a pokuta tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu v části, ve které se rozhoduje o povinnosti jemu uložené, může podle ust. § 87 odst. 4 zákona o přestupcích podat každý z obviněných z přestupku odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného z přestupku uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ust. § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí každému z obviněných zvlášť, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení